

Porucha polykání pod lupou: Ombudsman hostí setkání logopedů, odborníků a pacientů ke Světovému dni polykání

12.12.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Když i obyčejné polknutí doušku vody představuje problém, je důležité spojit hlasy těch, kdo péči potřebují i poskytují. Odborníci a pacienti dnes v Kanceláři ombudsmana a dětského ombudsmana společně otevřeli téma logopedické péče pro dospělé. Problematika zásadně ovlivňuje kvalitu života tisíců lidí. Kulatý stůl pořádaný ve spolupráci s Asociací klinických logopedů ČR a Fakultní nemocnicí Brno se zaměří na poruchu polykání (dysfagii) a možnosti zlepšení péče o pacienty s tímto zdravotním problémem tak, aby byla péče dostupná. 12. prosinec je Světovým dnem polykání, který připomíná potřebu větší osvěty v této oblasti.

Lékaři a specialisté se obvykle setkávají v nemocnici. Dnes ale logopedi, ORL lékaři, neurologové, gastroenterologové, nutriční specialisté a další odborníci spolu s pacienty usedli ke kulatému stolu v Kanceláři ombudsmana a dětského ombudsmana. Svedl je k tomu dnešní Světový den polykání. Cílem je na problém upozornit a hledat cesty, jak zlepšit kvalitu života lidí s poruchami polykání. S problémy s polykáním a souvisejícími logopedickými obtížemi se potýkají tisíce lidí.

„Porucha polykání není jen zdravotní problém, ale i velká výzva pro každodenní život pacientů a jejich rodin. S pomocí klinických logopedů a dalších odborníků lze zlepšit nejen diagnostiku, ale i terapii tohoto stavu. Je potřeba podpořit dostupnost péče o pacienty a otevřít dialog mezi odborníky, pacienty a institucemi,“ vysvětlil zástupce ombudsmana a dětského ombudsmana Vít Alexander Schorm.

Ombudsman dlouhodobě upozorňuje, že v některých typech lůžkové péče logoped není součástí týmu, přestože by tam jeho role měla být samozřejmá. Usiloval proto o změnu vyhlášky Ministerstva zdravotnictví o minimálních personálních standardech. Ačkoli připomínku ministerstvo neakceptovalo, bude ombudsman v tomto úsilí pokračovat.

Dostupností klinického logopeda se ombudsman zabývá i při kontrolách zařízení, zejména v domovech pro osoby se zdravotním postižením. *„V řadě pobytových sociálních služeb pro dospělé klienty vidíme logopeda jako důležitou součást multidisciplinárního týmu. V mnohých z nich ale není spolupráce navázána. Klinický logoped je přitom v těchto zařízeních nezbytnou součástí týmu, která může výrazně přispět k zajištění kvalitní péče o klienty,“* uvedl Schorm a doplnil, že v takových případech doporučuje zařízení zlepšit propojení mezi logopedy, aby byla zajištěna kvalitní podpora komunikace lidí s narušenou komunikační schopností.

Ombudsman řeší také podněty lidí, kteří hledají klinického logopeda s úhradou z veřejného zdravotního pojištění. Pacienti se přitom obrací na svou zdravotní pojišťovnu, aby jim s hledáním pomohla.

Dysfagie: Co to je a jak ji rozpoznat

Porucha polykání, známá jako dysfagie, může mít vážné zdravotní důsledky. Tato porucha postihuje nejen schopnost bezpečně polykat potravu a tekutiny, ale může vést

také k podvýživě, dehydrataci nebo závažným plicním infekcím, jako je zápal plic. Pacienti, kteří se potýkají s dysfagií, často zažívají kašel, dušení, změnu hlasu nebo pocit uvíznutí sousta v krku. Tato obtíž může mít různé příčiny - například cévní mozkovou příhodu, neurologická onemocnění jako Parkinsonovu nebo Alzheimerovu chorobu, ale také nádory hlavy a krku či úrazy. Kromě toho se porucha polykání vyskytuje například u pacientů na umělé plicní ventilaci.

Součástí akce je i symbolické vypuštění papírových vlaštovek, které představují spojení a vzájemnou podporu. Pro vlaštovku i polknutí má totiž angličtina stejný výraz - swallow. Jedna vlaštovka sice jaro nedělá, ale společné úsilí ano.

Zprávy z návštěv zařízení DOZP

DOZP 1

DOZP 2

DOZP3

DZR (domov se zvláštním režimem)

- leták Asociace klinických logopedů Světový den polykání
- připomínka vyhlášky

https://www.ochrance.cz/aktualne/porucha_polykani_pod_lupou_ombudsman_hosti_setkani_logopedu_odborniku_a_pacientu_ke_svetovemu_dni_polykani